

**“आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष २०२३”
राज्यात साजरे करण्यासाठी राज्यस्तरीय सुकाणू
समिती व कृती दल गठीत करण्याबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राअसुअ-२०२२/प्र.क्र. ५२/४ अ**

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: १७ नोव्हेंबर, २०२२

- संदर्भ:** १) केंद्र शासनाचे अर्ध शासकीय पत्र क्र. ४-८/२०२२ -NFSM, दिनांक १७/०८/२०२२
२) कृषि आयुक्तालय पत्र क्र. जा.क्र. वि.प्र.-२/रा.अ.सु.अ.-पौ.तृ./कृ.दल २०२३/२९७६२/२०२२,
दि. ०१/०९/२०२२.
३) समक्रमांकीत शासन पत्र दि.२७ सप्टेंबर, २०२२ अन्वये निर्गमित मा. मुख्य सचिव यांच्या
अध्यक्षतेखाली दि. १२/०९/२०२२ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

संयुक्त राष्ट्र संघाने सन २०२३ हे वर्ष “आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष, २०२३” म्हणून घोषित केले आहे. त्यानुषंगाने केंद्र शासनाच्या संदर्भ क्र.१ येथील पत्रान्वये कृषि व शेतकरी कल्याण विभागाने “आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष २०२३” देशामध्ये साजरे करण्याच्या अनुषंगाने पौष्टिक तृणधान्य पिकांच्या उत्पादनात वाढ करणे, मूल्यवर्धित उत्पादने तयार करणे व लोकांच्या आहारातील त्यांचा वापर वाढविण्याच्या दृष्टीने कृषी व इतर कृषी संलग्न विभागांच्या सहकार्याने विविध उपक्रमांचे आयोजन राज्यांनी करण्याबाबत कळविले आहे. त्याअनुषंगाने राज्यामध्ये “आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष, २०२३” साजरे करण्यासाठीची रुपरेषा ठरविण्याकरिता राज्यस्तरीय सुकाणू समिती आणि कृती दल गठीत करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन असून त्याबाबत शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:

“आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष २०२३” राज्यात साजरे करण्याच्या अनुषंगाने राज्यात सर्व संबंधित प्रशासकीय विभागांमार्फत/ सहकार्याने विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यासाठी/संनियंत्रण करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे राज्यस्तरीय सुकाणू समिती गठीत करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

राज्यस्तरीय सुकाणू समिती :

१	मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन	अध्यक्ष
२	अपर मुख्य सचिव, नगर विकास विभाग (नवि-१)	सदस्य
३	अपर मुख्य सचिव (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	सदस्य
४	अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग	सदस्य
५	अपर मुख्य सचिव, ग्राम विकास विभाग	सदस्य
६	अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग	सदस्य
७	अपर मुख्य सचिव, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
८	प्रधान सचिव, माहिती व जनसंपर्क विभाग	सदस्य
९	प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग	सदस्य
१०	प्रधान सचिव, महिला व बालविकास विभाग	सदस्य
११	प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग	सदस्य
१२	प्रधान सचिव, पर्यटन विभाग	सदस्य

१३	सचिव, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	सदस्य
१४	सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	सदस्य
१५	सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	सदस्य
१६	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सदस्य
१७	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियान	सदस्य
१८	व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ	सदस्य
१९	व्यवस्थापकीय संचालक, मार्कफेड	सदस्य
२०	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ	सदस्य
२१	सह सचिव (अर्थसंकल्प), कृषि व पदुम विभाग	सदस्य सचिव

राज्यस्तरीय सुकाणू समितीची कार्यकक्षा:

सदर राज्यस्तरीय सुकाणू समिती आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष २०२३” राज्यात साजरे करण्याच्या अनुषंगाने पौष्टिक तृणधान्य पिकांचे क्षेत्र व उत्पादन वाढविणे, पौष्टिक तृणधान्य पिकांची मुल्यवर्धित उत्पादने तयार करणे, पौष्टिक तृणधान्य पिकांचा लोकांच्या आहारातील वापर वाढविणे, पौष्टिक तृणधान्य पिकांचे आहार विषयक महत्व पटवून देण्यासाठी प्रचार प्रसिद्धी करणे, त्यासाठी विविध उपक्रम राबविणे, पौष्टिक तृणधान्य पिकांचा शासनाच्या विविध विभागांच्या योजनांमध्ये समावेश करण्याच्या अनुषंगाने निर्णय घेणे, तदनुषंगिक संबंधित प्रशासकीय विभागाकडून प्राप्त होणा-या कृती आराखडे/प्रस्तावांना मान्यता देणे इत्यादी बाबत निर्णय घेईल.

२. राज्यस्तरीय कृती दल.

राज्यात “आंतरराष्ट्रीय पौष्टिक तृणधान्य वर्ष २०२३” ची यशस्वी अंमलबजावणी करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे राज्यस्तरीय कृती दल गठीत करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

१	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	अध्यक्ष
२	आयुक्त, शिक्षण, पुणे	सदस्य
३	आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक	सदस्य
४	आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे	सदस्य
५	सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे	सदस्य
६	विकास आयुक्त, उद्योग संचालनालय, मुंबई	सदस्य
७	आयुक्त, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई	सदस्य
८	संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), सर्व कृषि विद्यापिठ	सदस्य
९	संचालक (शिक्षण व संशोधन), सर्व कृषि विद्यापिठ	सदस्य
१०	व्यवस्थापकीय संचालक, महाबीज , अकोला	सदस्य
११	उप नियंत्रक (शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा)(मुख्यालय), मुंबई.	सदस्य
१२	विभागीय व्यवस्थापक, एन.एस.सी.पुणे	सदस्य
१३	कृषि संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सदस्य
१४	कृषि संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सदस्य
१५	कृषि संचालक (आत्मा), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सदस्य
१६	विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)	सदस्य
१७	विभाग प्रमुख, अन्नशास्त्र व तंत्रज्ञान विभाग (सर्व कृषि विद्यापिठ)	सदस्य
१८	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (ODOP जिल्हे) (१४)	सदस्य

१९	अध्यक्ष, BIAF इंडिया प्रा.लि	सदस्य
२०	श्री.तात्यासाहेब फडतरे, समृद्धी अँग्रो ग्रुप, इंदापूर	सदस्य
२१	श्री.शंतनु संजय पाटील, मेलुप फुड, सोलापूर	सदस्य
२२	श्री.अनंत कृष्णा, शेकरू फाऊंडेशन	सदस्य
२३	श्री.दत्ता जाधव, लोकसत्ता वर्तमानपत्र	सदस्य
२४	श्री.अमोल रणदिवे, बियाणे उत्पादक संघ, पुणे	सदस्य
२५	श्री.अर्चना ठोंबरे, सामाजिक कार्यकर्त्या	सदस्य
२६	श्री.किर्ती छोरिया, यश एंटरप्रायझेस, नाशिक	सदस्य
२७	डॉ.राज भंडारी, सदस्य निती आयोग	सदस्य
२८	अध्यक्ष, शेफ असोसिएशन ऑफ महाराष्ट्रा, येरवडा, पुणे	सदस्य
२९	वृत्तपत्रांचे प्रतिनिधी	सदस्य
३०	कृषि संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण)	सदस्य सचिव

उपरोक्त राज्यस्तरीय कृती दलामध्ये आवश्यकतेनुसार कायमस्वरूपी / तात्पुरत्या स्वरूपात अन्य व्यक्तींना निमंत्रित करण्याचे अधिकार आयुक्त (कृषि) यांना राहतील.

राज्यस्तरीय कृती दलाची कार्यक्षमता :

आंतरराष्ट्रीय पौष्टीक तृणधान्य वर्ष, २०२३ ची अंमलबजावणी राज्यामध्ये यशस्वीरित्या करण्यासाठी राज्यस्तरीय सुकाणू समितीकडे आवश्यकतेनुसार मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करणे, राज्यस्तरीय सुकाणू समितीने घेतलेल्या निर्णयांची संबंधित प्रशासकीय विभागांमार्फत अंमलबजावणी करणे, राज्यभरात विविध प्रशासकीय विभागांकडून आयोजित उपक्रम/कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने समन्वय राखणे/संनियंत्रण करणे इत्यादी.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१११७१६०६५४७५०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सरिता बांदेकर-देशमुख)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २) मा.उप मुख्यमंत्री, यांचे सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ३) मा. मंत्री (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ४) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
- ५) अपर मुख्य सचिव, नगर विकास विभाग (नवि-१), मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) अपर मुख्य सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अपर मुख्य सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) प्रधान सचिव, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- १०) प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) प्रधान सचिव, महिला व बालविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) प्रधान सचिव, पर्यटन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) सचिव, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) आयुक्त (कृषि), आयुक्तालय, पुणे.
- १९) आयुक्त, शिक्षण, पुणे
- २०) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
- २१) आयुक्त, महिला व बाल विकास संचालनालय, पुणे
- २२) सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, पुणे
- २३) विकास आयुक्त, उद्योग संचालनालय, मुंबई
- २४) आयुक्त, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
- २५) व्यवस्थापकीय संचालक महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण ,जीवनोन्नती अभियान, नवी मुंबई
- २६) व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, मुंबई
- २७) व्यवस्थापकीय संचालक, मार्कफेड, मुंबई
- २८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाबीज, अकोला
- २९) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई
- ३०) संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- ३१) कुलगुरु (वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी / डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला / महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर/डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी)
- ३२) संचालक (शिक्षण व संशोधन), (वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी / डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला / महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर/डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी)
- ३३) विभाग प्रमुख, अन्नशास्त्र व तंत्रज्ञान विभाग, (वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी / डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला / महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर/डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी)
- ३४) विभागीय व्यवस्थापक, एन.एस.सी., पुणे
- ३५) सर्व संचालक/सह संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३६) सर्व विभागीय कृषि सह संचालक
- ३७) उप नियंत्रक (शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा) (मुख्यालय), मुंबई.
- ३८) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
- ३९) सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवरसचिव/कार्यासन अधिकारी, (कृषि) कृषि व पदुम विभाग
- ४०) निवड नस्ती (कार्यासन-४-अ).